

ผลของระยะปลูกและจำนวนต้นต่อจับต่อการเจริญเติบโต องค์ประกอบผลผลิต และผลผลิตของข้าวหอมกระดังงา 59 ที่ปลูกในดินนาชุดดินพัทลุง

Effects of Spacing and Number of Seedlings per Hill on Growth, Yield Components and Yield of Hawmgradangnah 59 Rice Grown in Paddy Soil of Phatthalung Soil Series

สมพร ดำยศ^{1*}, เปรมฤดี ดำยศ¹ และ จินารัตน์ สายแก้ว¹

Somporn Domyos^{1*}, Premrudee Domyos¹, and Jinarat Saykawe¹

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัยนี้ เพื่อเปรียบเทียบผลของระยะปลูกและจำนวนต้นต่อจับต่อการเจริญเติบโต องค์ประกอบผลผลิต และผลผลิตของข้าวหอมกระดังงา 59 ที่ปลูกในดินนาชุดดินพัทลุง วางแผนการทดลองแบบสปลิตพล็อต (Split-plot) จัดตั้งทดลองแบบสุ่ม ในบล็อกสมบูรณ์ (RCBD) จำนวน 4 ซ้ำ ประกอบด้วยปัจจัย main plot (M) เป็นระยะปลูก มี 2 ระยะปลูก คือ 25×25 ซม. และ 30×30 ซม. และ sub plot (S) เป็นจำนวนต้นต่อจับ มี 3 จำนวน คือ 1 2 และ 3 ต้น/จับ ผลการวิจัยพบว่า ระยะปลูก จำนวนต้นต่อจับ และปฏิกริยาร่วมระหว่างระยะปลูกและจำนวนต้นต่อจับมีผลต่อการเจริญเติบโตของข้าวด้านความสูง ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ขณะที่จำนวนต้นต่อจับมีผลต่อการแตกกอแตกต่างกันทางสถิติ โดยที่ระยะ 30 และ 90 วันหลังปักดำ การใช้จำนวน 2 และ 3 ต้น/จับ มีผลให้ต้นข้าวแตกกอสูงสุด ตามลำดับ ด้านองค์ประกอบผลผลิตพบว่า ระยะปลูก จำนวนต้นต่อจับ และปฏิกริยาร่วมระหว่างระยะปลูกและจำนวนต้นต่อจับมีผลต่อองค์ประกอบผลผลิตของข้าวไม่แตกต่างกันทางสถิติ ทั้งจำนวนรวงต่อกอ จำนวนเมล็ดต่อรวง จำนวนเมล็ดดีต่อรวง และน้ำหนัก 1,000 เมล็ด และด้านผลผลิตพบว่า ระยะปลูก และปฏิกริยาร่วมระหว่างระยะปลูกกับจำนวนต้นต่อจับมีผลต่อผลผลิตข้าวไม่แตกต่างกันทางสถิติ ขณะที่จำนวนต้นต่อจับมีผลต่อผลผลิตข้าวแตกต่างกันทางสถิติ โดยจำนวน 1 ต้น/จับ ให้น้ำหนักเมล็ดข้าวเปลือกสูงสุด (381.4 กก./ไร่) ไม่แตกต่างกันทางสถิติกับจำนวน 2 ต้น/จับ (376.92 กก./ไร่) แต่แตกต่างกันทางสถิติกับจำนวน 3 ต้น/จับ (348.37 กก./ไร่) ดังนั้น จึงแนะนำให้ใช้ระยะปลูก 25×25 ซม. หรือ 30×30 ซม. และจำนวนต้นต่อจับ 1 หรือ 2 ต้น/จับ

คำสำคัญ : ระยะปลูก จำนวนต้นต่อจับ ข้าวหอมกระดังงา 59 องค์ประกอบผลผลิต ผลผลิต

¹ สถาบันการอาชีวศึกษาเกษตรภาคใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช 80250

¹ Southern Vocational Institute of Agriculture, Nakomsrithammarat, 80250

* ผู้รับผิดชอบประสานงาน (Corresponding author) e-mail address: dsomporn@hotmail.com